

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Sdělení Komise o použití pravidel pro poskytování státní podpory ve prospěch bank v souvislosti s finanční krizí od 1. srpna 2013 („Sdělení o bankovníctví“)

(Text s významem pro EHP)

(2013/C 216/01)

1. ÚVOD

1. Od počátku finanční krize přijala Komise šest sdělení („sdělení ke krizi“) ⁽¹⁾. Stanovila podrobná kritéria pro slučitelnost státní podpory s vnitřním trhem v bankovním sektoru během finanční krize podle čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie.
2. Sdělení ke krizi tvoří ucelený rámec pro koordinaci podpory bankovního sektoru s cílem zajistit finanční stabilitu a minimalizovat narušení hospodářské soutěže mezi bankami a ve všech členských státech na jednotném trhu. Stanoví podmínky pro přístup k státní podpoře a požadavky, které je třeba zajistit, aby byla podpora shledána za slučitelnou s vnitřním trhem ve smyslu zásad o státní podpoře uvedených ve Smlouvě. Pokud to bylo nutné s ohledem na vývoj krize, prostřednictvím sdělení ke krizi byla pravidelně aktualizována pravidla pro poskytování státní podpory, jimiž se řídila pomoc státu bankám. Vývoj v poslední době si vyžádal další aktualizaci sdělení ke krizi.

Právní základ

3. Sdělení ke krizi, jakož i všechna individuální rozhodnutí o podpoře a režimech podpory, která spadají do působnosti těchto sdělení, byla přijata na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy, který výjimečně povoluje podporu za účelem nápravy vážné poruchy v hospodářství některého členského státu.
4. Od začátku krize byly učiněny významné kroky k řešení problémů finančního odvětví. Vývoj krize si vyžádal přizpůsobení některých ustanovení rámce státní podpory, která se týkají záchrany a restrukturalizace podniků v obtížích, a současně nebyla vyloučena možnost výjimečného přístupu k významné státní podpoře. Bez ohledu na výjimečné nasazení fiskálních a měnových nástrojů, které pomohly zabránit dalšímu zhoršení krize, hospodářské oživení je stále velmi nestabilní a v celé Evropské unii

⁽¹⁾ Sdělení o použití pravidel pro poskytování státní podpory na opatření přijatá ve vztahu k finančním institucím v souvislosti se současnou globální finanční krizí („sdělení o bankovníctví 2008“) (Úř. věst. C 270, 25.10.2008, s. 8); sdělení Komise – Rekapitalizace finančních institucí během současné finanční krize: omezení podpory na nezbytné minimum a záruky proti neoprávněnému narušení hospodářské soutěže („sdělení o rekapitalizaci“) (Úř. věst. C 10, 15.1.2009, s. 2); sdělení Komise o nakládání se znehodnocenými aktivy v bankovním sektoru Společenství (dále jen „sdělení o znehodnocených aktivech“) (Úř. věst. C 72, 26.3.2009, s. 1) sdělení Komise o návratu k životaschopnosti a hodnocení restrukturalizačních opatření ve finančním sektoru v současné krizi podle pravidel pro státní podporu („sdělení o restrukturalizaci“) (Úř. věst. C 195, 19.8.2009, s. 9); sdělení Komise o používání pravidel pro poskytování státní podpory ve prospěch bank v souvislosti s finanční krizí od 1. ledna 2011 („sdělení o prodloužení z roku 2010“) (Úř. věst. C 329, 7.12.2010, s. 7), a sdělení Komise o používání pravidel pro poskytování státní podpory ve prospěch bank v souvislosti s finanční krizí od 1. ledna 2012 („sdělení o prodloužení z roku 2011“) (Úř. věst. C 356, 6.12.2011, s. 7).

nerovnoměrné. Finanční odvětví v některých členských státech čelí dalším problémům s přístupem k dlouhodobějšímu financování a s kvalitou aktiv, které jsou důsledkem hospodářské recese a opatření ke snižování dluhu ve veřejném či soukromém sektoru. Napětí na finančních trzích a riziko širších negativních efektů přelévání přetrvávají.

5. Přetrvávající napětí na trzích se státními dluhopisy se výrazně projevuje volatilitou na finančních trzích. Kvůli silné vzájemné propojenosti a závislosti v bankovním sektoru Unie se trh nadále obává kontaminace. Vysoká volatilita finančních trhů, nejisté ekonomické vyhlídky a výsledné přetrvávající riziko vážné poruchy v hospodářství členských států odůvodňuje zachování záchranné sítě v podobě možnosti členských států poskytnout bankovnímu sektoru podpůrná opatření v souvislosti s krizí na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy.
6. Za těchto okolností přetrvávajícího napětí na finančních trzích a s ohledem na riziko širších negativních efektů přelévání se Komise domnívá, že je třeba nadále plnit podmínky pro použití čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy na státní podporu v bankovním sektoru. Použití této výjimky však zůstává možné pouze po dobu, kdy přetrvává krizová situace, která vytváří skutečně výjimečné okolnosti, za nichž je ohrožena celková stabilita finančních trhů.

Finanční stabilita jako zastřešující cíl

7. V reakci na finanční krizi a podle sdělení ke krizi je finanční stabilita pro Komisi zastřešujícím cílem a mělo by se zajistit, aby státní podpora a narušení hospodářské soutěže mezi bankami a ve všech členských státech zůstaly minimální. Finanční stabilita znamená, že je třeba zabránit tomu, aby se závažné negativní efekty případného selhání některé úvěrové instituce přelévaly do zbytku bankovního systému. Je třeba též zajistit, aby bankovní systém jako celek i nadále zajišťoval přiměřený přísun úvěrů do reálné ekonomiky. Podle tohoto sdělení má finanční stabilita v chápání Komise nadále rozhodující význam při posuzování státní podpory bankovnímu sektoru. Komise při posuzování zohlední to, že krize se dostala ze stadia akutní a systémové nouze do situace, v níž v některých částech Unie panují vážnější hospodářské obtíže, čemuž odpovídá vyšší nebezpečí tříštění jednotného trhu.
8. Tento zastřešující cíl se odráží nejen v tom, že banky v obtížích mohou dosáhnout na státní podporu, když to je nutné pro finanční stabilitu, ale také ve způsobu, jakým jsou posuzovány plány restrukturalizace. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že finanční stabilitu nelze zajistit bez zdravého bankovního sektoru. Plány navyšování kapitálu musí být proto posuzovány v úzké spolupráci s příslušným orgánem dohledu, aby se zajistilo, že životaschopnost lze obnovit v přiměřeném časovém rámci a na pevném a trvalém základě; jinak by měla být instituce v úpadku řádným způsobem likvidována.
9. Při uplatňování pravidel pro poskytování státní podpory na jednotlivé případy však Komise bere v úvahu makroekonomické prostředí, které ovlivňuje jak životaschopnost bank, tak potřebu reálné ekonomiky daného členského státu mít nadále přístup k úvěrům od zdravých bank. Komise bude ve svém hodnocení plánů restrukturalizace bank i nadále zohledňovat specifika jednotlivých institucí a členských států: zejména přiměřeně posoudí dlouhodobou životaschopnost bank, pokud potřeba státní podpory vyplývá z dluhové krize státu a není důsledkem přílišného riskování⁽²⁾, a do svého hodnocení promítne potřebu zachovat rovné podmínky v celém jednotném trhu, zvláště s ohledem na vývoj sdílení nákladů v Unii.
10. Pokud je třeba restrukturalizovat velkou část finančního sektoru některého členského státu, Komise se snaží zaujmout koordinovaný přístup při posuzování jednotlivých plánů restrukturalizace bank, a zajistit tak systémovou reakci. Komise zaujala tento přístup konkrétně v případě těch členských států, jichž se týkal ekonomický ozdravný program. Komise by tak měla vzít v úvahu zejména souhrnné účinky

⁽²⁾ Viz sdělení o prodloužení z roku 2011, bod 14.

restrukturalizace jednotlivých institucí na úrovni odvětví (např. z hlediska struktury trhu) a na hospodářství jako celek, zejména pokud jde o přiměřenost poskytování úvěrů reálné ekonomice na zdravém a udržitelném základě.

11. Komise při posuzování sdílení nákladů a opatření k omezení narušení hospodářské soutěže posuzuje proveditelnost navrhovaných opatření, včetně prodeje aktiv, a jejich dopad na strukturu trhu a překážky pro vstup na trh. Zároveň Komise musí zajistit, aby řešení navržená v konkrétním případě nebo členském státě byla v souladu s cílem předcházet velkým asymetriím mezi jednotlivými členskými státy, které by mohly dále rozměňovat jednotný trh a způsobovat finanční nestabilitu, jež by mařila hospodářské ozdravení v Unii.

Vývoj předpisového rámce a potřeba revize sdělení ke krizi

12. Od počátku krize provedla Unie řadu institucionálních a předpisových změn s cílem posílit odolnost finančního sektoru a zlepšit prevenci, řízení a řešení krizí v bankovním sektoru. Evropská rada souhlasila s přijetím dalších iniciativ, které by postavily hospodářskou a měnovou unii na pevnější základy vytvořením bankovní unie, počínaje jednotným mechanismem dohledu (SSM) a jednotným mechanismem pro řešení problémů úvěrových institucí se sídlem v některém členském státě, který se účastní jednotného mechanismu dohledu. Členské státy se rovněž dohodly, že zřídí mechanismus stability, jehož prostřednictvím by bylo možné poskytovat v případě potřeby finanční prostředky členům a jejich bankám.
13. Tato opatření je nutné zavádět postupně, například proto, aby právní předpisy mohly vstoupit v platnost nebo kvůli vytvoření finančních prostředků potřebných k řešení problémů bankovního sektoru. Některé z nich se i nadále omezují jen na eurozónu. Stále větší rozdíly v hospodářském ožívování celé Unie, nutnost snížit a konsolidovat veřejnou a soukromou zadluženost i existence slabých míst v bankovním sektoru mezitím vedly k přetrvávajícímu napětí a roztržitosti na finančních trzích při rostoucích deformacích na jednotném trhu. Celistvost jednotného trhu proto musí být chráněna mj. prostřednictvím posíleného režimu státních podpor. Tím, že poskytne trhům lepší vysvětlení, může změna sdělení ke krizi přispět k zajištění bezproblémového přechodu k budoucímu režimu podle návrhu směrnice na záchranu a řešení problémů úvěrových institucí, který připravila Komise⁽³⁾ („BRRD“). Změněná sdělení ke krizi mohou též zajistit ráznější restrukturalizaci a větší sdílení nákladů všem bankám na celém jednotném trhu, které obdržely státní podporu.
14. Provádění kontroly státní podpory pro finanční sektor se někdy překrývá s povinnostmi orgánů dohledu v členských státech. V některých případech by orgány dohledu mohly například vyžadovat úpravy v takových otázkách, jako je správa a řízení společností a odměňování, které mají banky využívající státní podporu často rovněž obsaženy v plánech restrukturalizace. V takových případech je důležitá spolupráce mezi Komisí a vnitrostátními orgány dohledu při zachování výlučné pravomoci Komise ve věcech kontroly státní podpory. Vzhledem k vývoji předpisového a dohledového rámce v Unii, a v eurozóně zvláště, bude Komise udržovat těsné styky s orgány dohledu, což ostatně činí již dnes, aby byla zajištěna hladká souhra mezi různými úlohami a povinnostmi všech dotčených orgánů.

Sdílení nákladů

15. Sdělení ke krizi jasně stanoví, že i během krize jsou nadále použitelné obecné principy kontroly státní podpory. Aby se omezilo narušení hospodářské soutěže mezi bankami a ve všech členských státech na jednotném trhu a zabránilo morálnímu hazardu, podpora by měla být omezena na nezbytné minimum a příjemce podpory by měl poskytnout přiměřený vlastní příspěvek na restrukturalizační náklady. Banka a držitelé jejího kapitálu by se na restrukturalizaci měli podílet co nejvíce svými vlastními zdroji⁽⁴⁾. Státní podpora by měla být poskytována za podmínky, v nichž je náležitě zohledněno sdílení nákladů těmi, kteří do banky investovali.

⁽³⁾ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení problémů úvěrových institucí a investičních podniků ze dne 6. června 2012, COM(2012) 0280 final.

⁽⁴⁾ Viz sdělení o restrukturalizaci z roku 2011, bod 22.

16. Při posuzování slučitelnosti podpory bankám Komise už od samého počátku krize vyžadovala alespoň minimální míru sdílení nákladů v souvislosti s výší podpory, kterou tyto banky dostávaly, zejména absorbováním ztrát dostupným kapitálem a zaplacením přiměřené náhrady za státní intervence. Aby zabránila odlivu prostředků, zavedla dále pravidla týkající se zpětného odkupu hybridních nástrojů a uložila zákaz vyplácení kupónů a vyplácení dividend. Komise však nestanovila předem žádné prahové hodnoty vlastních příspěvků ani jiné požadavky⁽⁵⁾.
17. V prvních fázích krize členské státy v zásadě nepřekročily minimální požadavky pravidel státní podpory, pokud jde o sdílení nákladů *ex ante*, a věřitelé nebyli povinni podílet se na záchraně úvěrové instituce z důvodu finanční stability.
18. Krize státního dluhu však odhalila, že taková politika nemůže v dlouhodobém horizontu zajistit finanční stabilitu, zejména v případě členských států, v nichž náklady na záchranu bank značně oslabily jejich fiskální situaci. Ve skutečnosti musely některé členské státy překročit minimální požadavky v rámci pravidel státní podpory a zavedením nových právních rámců si předem vynucovaly přísnější požadavky na sdílení nákladů. Tento vývoj vedl k rozdílným přístupům ke sdílení nákladů v členských státech, zvláště mezi těmi, které se omezily na minimální požadavky podle pravidel státní podpory, a těmi, které překročily rámec těchto požadavků a vyžadovaly spoluúcast investorů nebo věřitelů. Tyto rozdílné přístupy ke sdílení nákladů mezi členskými státy vedly k různým nákladům financování mezi bankami, v závislosti na tom, jak jednotlivé členské státy vnímaly pravděpodobnost zapojení soukromých investorů, což vycházelo z jejich fiskální situace. Tyto rozdíly ohrožují celistvost jednotného trhu a hrozí narušením rovných podmínek, které má kontrola státní podpory chránit.
19. S ohledem na výše popsany vývoj by měly být zpřísněny minimální požadavky na sdílení nákladů. Před poskytnutím podpory na restrukturalizaci v jakékoli podobě, ať už na rekapitalizaci nebo na záchranu znehodnocených aktiv banky, by se měla vyčerpat všechna opatření na tvorbu kapitálu, včetně konverze podřízených dluhů, za předpokladu, že budou respektována základní práva a nebude ohrožena finanční stabilita. Jelikož je k zabránění možného neřízeného úpadku banky zapotřebí podpory na restrukturalizaci, měla by být tato opatření na sdílení nákladů respektována v zájmu omezení podpory na minimum a bez ohledu na počáteční solventnost dané banky. Před schválením podpory na restrukturalizaci bance proto musí členské státy zajistit, aby se akcionáři banky a vlastníci podřízeného kapitálu dohodli na požadovaném příspěvku nebo aby zřídili potřebný právní rámec pro získání těchto příspěvků.
20. Použití opatření omezujících narušení hospodářské soutěže závisí v zásadě na míře sdílení nákladů a bere také ohled na to, jak se vyvíjí úroveň sdílení nákladů u podporovaných bank v celé Unii. Když jsou všechny ostatní aspekty stejné, vyšší sdílení nákladů znamená nižší potřebu opatření zaměřených na řešení narušení hospodářské soutěže. Opatření na omezení narušení hospodářské soutěže by měla být v každém případě „kalibrována“ tak, aby v co největší míře navodila takovou situaci na trhu, která by nastala, kdyby příjemce podpory na trhu bez podpory skončil.

Účinná restrukturalizace a další modernizace rámce

21. I když je nezbytné zachovat některé možnosti podpory pro banky, aby mohly řešit přetrvávající neklid na finančních trzích, některé postupy a podmínky je třeba zlepšit a dále rozvíjet. Rovněž je nutné sladit právní rámec s vývojem trhu, což začalo v červnu 2010 zvýšením poplatku za záruky⁽⁶⁾ a pokračovalo sdělením o prodloužení z roku 2010⁽⁷⁾.

⁽⁵⁾ Tamtéž, bod 24.

⁽⁶⁾ Viz pracovní dokument GR pro hospodářskou soutěž ze dne 30. dubna 2010, „Uplatnění pravidel pro státní podpory na státní systémy záruk vztahující se na dluhy bank vzniklé po 30. červnu 2010“.

⁽⁷⁾ Uvedené sdělení stanoví požadavek předložit plán restrukturalizace pro všechny banky, které využívají státní podporu ve formě kapitálu nebo opatření na záchranu znehodnocených aktiv, bez ohledu na výši podpory.

22. Sdělení o bankovníctví z roku 2008 umožnilo členským státům, aby zavedly určité režimy podpory na záchranu, a zároveň nevyloučilo možnost *ad hoc* intervencí. Vzhledem k rozsahu krize a obecnému narušení důvěry v rámci celého bankovního sektoru EU, což se mj. projevilo poklesem likvidity na mezibankovním trhu, Komise rozhodla, že schválí všechna nezbytná opatření přijatá členskými státy k zajištění stability finančního systému, včetně záchranných opatření a režimů podpory na rekapitalizaci. Díky dočasnému schválení podpory na záchranu v podobě záruk a rekapitalizace a opatření na záchranu znehodnocených aktiv se podařilo odvrátit paniku a obnovit důvěru trhu.
23. Ve změněných podmínkách na trhu však nebude tolik zapotřebí strukturálních opatření na záchranu, které jsou povolovány pouze na základě předběžného posouzení založeného na předpokladu, že prakticky všechny banky potřebují záchranu, a který odkládá důkladné posouzení plánu restrukturalizace na pozdější dobu. Tento přístup sice pomohl zabránit nenapravitelnému zhroucení bankovního sektoru jako celku, ale restrukturalizační snahy jednotlivých příjemců podpory musely často počkat. Opožděná reakce na problémy bank v některých případech způsobila, že daňovým poplatníkům byl nakonec předložen vyšší účet. Toto sdělení stanoví zásadu, že rekapitalizace a opatření na záchranu znehodnocených aktiv budou povolovány pouze po schválení plánu restrukturalizace banky. Tím bude zajištěno, že výše podpory bude přesněji odpovídat potřebám, že příčiny obtíží bank již budou odhaleny a včas řešeny a že bude zajištěna finanční stabilita. Nadále budou k dispozici systémy záruk za účelem zajištění likvidity bank. Takové systémy však mohou sloužit pouze jako prostředek k zajištění likvidity bankám, které netrpí nedostatkem kapitálu ve smyslu definice příslušného orgánu dohledu⁽⁸⁾.
24. Toto sdělení stanoví potřebné změny parametrů pro slučitelnost státní podpory poskytované bankám v souvislosti s krizí po 1. srpnu 2013. Toto sdělení konkrétně:
- a) nahrazuje sdělení o bankovníctví z roku 2008 a obsahuje pokyny pro kritéria slučitelnosti u podpory likvidity;
 - b) mění a doplňuje sdělení o rekapitalizaci a sdělení o znehodnocených aktivech;
 - c) doplňuje sdělení o restrukturalizaci tím, že poskytuje podrobnější pokyny pro sdělení nákladů ze strany akcionářů a podřízených věřitelů;
 - d) stanoví zásadu, že nelze povolit rekapitalizaci nebo opatření na ochranu aktiv bez předchozího schválení plánu restrukturalizace a navrhuje postup pro trvalé povolení takových opatření;
 - e) poskytuje pokyny týkající se slučitelnosti požadavků na podporu likvidity.

2. OBLAST PŮSOBNOSTI

25. Komise použije zásady uvedené v tomto sdělení a ve všech sděleních ke krizi⁽⁹⁾ na „úvěrové instituce“ (také pod názvem „banky“)⁽¹⁰⁾. Úvěrové instituce vykazují vysoký stupeň vzájemné propojenosti v tom smyslu, že neřízený úpadek jedné úvěrové instituce může mít výrazně negativní dopad na bankovní systém jako celek. Úvěrové instituce jsou náchylné k náhlé ztrátě důvěry, což může mít vážné důsledky pro jejich likviditu a platební schopnost. Potíže jedné mnohotvárné instituce mohou vést k systémovému napětí ve finančním sektoru, což může mít také silný negativní dopad na hospodářství jako celek, například na základě úlohy úvěrových institucí v oblasti poskytování úvěrů reálné ekonomice, a může tudíž ohrozit finanční stabilitu.

⁽⁸⁾ „Příslušným orgánem dohledu“ se rozumí kterýkoliv příslušný vnitrostátní orgán určený zúčastněnými členskými státy v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (přepřacované znění) (Úř. věst. L 177, 30.6.2006, s. 1) nebo Evropskou centrální bankou při výkonu jejích úkolů dohledu, které jí jsou svěřeny v článku 1 návrhu nařízení Rady předloženého Komisí a jež se týkají politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi se sídlem v některém členském státě, který se účastní jednotného mechanismu dohledu.

⁽⁹⁾ Viz poznámka pod čarou č. 1.

⁽¹⁰⁾ Podle definice v čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (přepřacované znění).

26. Komise použije zásady uvedené v tomto sdělení a ve všech sděleních ke krizi v případě potřeby *mutatis mutandis* na pojišťovny ve smyslu článku 6 směrnice 73/239/EHS⁽¹¹⁾, článku 4 směrnice 2002/83/ES⁽¹²⁾ nebo čl. 1 písm. b) směrnice 98/78/ES⁽¹³⁾.
27. Veškerá podpora těmto institucím, které mají sídlo v některém členském státě, včetně jejich dceřiných společností, a které vyvíjejí významnou činnost v některém členském státě, bude posuzována podle tohoto sdělení.

3. REKAPITALIZACE A OPATŘENÍ NA ZÁCHRANU ZNEHODNOCENÝCH AKTIV

28. Podpora rekapitalizace a opatření na záchranu znehodnocených aktiv, včetně záruk za aktiva, se obvykle poskytují na pokrytí nedostatku kapitálu. „Nedostatkem kapitálu“ se pro účely tohoto sdělení rozumí nedostatečná kapitálová vybavenost zjištěná podle zkoušky kapitálové vybavy, zátěžovým testem, přezkumem kvality aktiv či jinou rovnocennou zkouškou v Unii, eurozóně či na vnitrostátní úrovni, případně potvrzená příslušným orgánem dohledu. Tato státní podpora má obvykle trvalou povahu a nelze ji snadno zrušit.
29. Vzhledem k praktické nezvratnosti takových opatření a dopadu na rozpočet podporujících členských států a s ohledem na rozhodovací praxi Komise během krize je může Komise v zásadě povolit jen poté, co příslušný členský stát prokáže, že veškerá opatření k omezení této podpory na nezbytné minimum byla využita v co největší možné míře. Za tímto účelem jsou členské státy vyzvány, aby předem nebo v rámci předkládání plánu restrukturalizace předložily plán navyšování kapitálu. Plán navyšování kapitálu by měl obsahovat zejména opatření na navyšování kapitálu bankou a potenciální opatření týkající se sdílení nákladů ze strany akcionářů a podřízených věřitelů banky.
30. Plán navyšování kapitálu ve spojení s důkladným přezkumem kvality aktiv banky a výhledové posouzení kapitálové přiměřenosti by měl umožnit členskému státu spolu s Komisí a příslušným orgánem dohledu přesně určit (zbytkový) nedostatek kapitálu banky, který musí pokrýt státní podpora. Každý takový zbytkový nedostatek kapitálu, který musí pokrýt státní podpora, vyžaduje předložení plánu restrukturalizace.
31. Plán restrukturalizace zahrnující podporu na restrukturalizaci bude, s výjimkou požadavků na navýšení kapitálu a sdílení nákladů, které musí být součástí plánu navyšování kapitálu, (jak je stanoveno v bodech 32 až 34) předloženého jako součást plánu restrukturalizace nebo před ním, i nadále posuzován na základě sdělení o restrukturalizaci.

3.1 Řešení nedostatku kapitálu – předběžné oznámení a oznámení o podpoře na restrukturalizaci

32. Jakmile je zjištěn nedostatek kapitálu, který pravděpodobně vyústí v žádost o státní podporu, měla by se provést veškerá opatření k minimalizaci nákladů, které členský stát ponese na nápravu daného nedostatku. Za tímto účelem se členské státy vyzývají, aby s Komisí navázaly kontakty již před oznámením. V průběhu těchto dobrovolných předběžných kontaktů před oznámením Komise nabídne pomoc při zajištění slučitelnosti podpory na restrukturalizaci, a zejména v tom, jak provést požadavky na sdílení nákladů v souladu s pravidly pro poskytování státní podpory. Základem předběžných kontaktů před oznámením bude plán navyšování kapitálu sestavený členským státem a bankou a podpořený příslušným orgánem dohledu. Plán navyšování kapitálu by měl:
- a) obsahovat seznam opatření na navýšení kapitálu, které banka přijme, a (možná) opatření týkající se sdílení nákladů pro akcionáře a podřízené věřitele;
 - b) obsahovat pojistky bránící odlivu finančních prostředků z banky, který by mohl například nastat, kdyby banka nabyla podíly v jiných podnicích nebo vyplácela dividendy či proplácela kupóny.

⁽¹¹⁾ První Směrnice Rady 73/239/EHS ze dne 24. července 1973 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti v přímém pojištění jiném než životním a jejího výkonu (Úř. věst. L 228, 16.8.1973, s. 3).

⁽¹²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/83/ES ze dne 5. listopadu 2002 o životním pojištění (Úř. věst. L 345, 19.12.2002, s. 1).

⁽¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/78/ES ze dne 27. října 1998 o doplňkovém dozoru nad pojišťovnami v pojišťovací skupině (Úř. věst. L 330, 5.12.1998, s. 1).

33. Členský stát by měl zajistit podrobnou metodiku a vstupní údaje, které se používají ke stanovení nedostatku kapitálu, potvrzené příslušným orgánem dohledu. Metodiku je třeba prezentovat na základě obchodních segmentů.
34. Po předložení plánu navyšování kapitálu a po zpracování výsledků přezkumu kvality aktiv banky a výhledového posouzení kapitálové přiměřenosti musí členský stát určit zbytkový nedostatek kapitálu, jenž má být pokryt státní podporou. Komise nabídne členskému státu, že s ním předjedná plán restrukturalizace ještě před jeho oznámením. Po dosažení dohody o plánu restrukturalizace jej členský stát může oficiálně oznámit. Komise povolí rekapitalizaci nebo opatření na záchranu znehodnocených aktiv jako podporu na restrukturalizaci pouze po dosažení dohody o plánu restrukturalizace.
- 3.1.1 *Opatření banky na navyšování kapitálu*
35. V plánu navyšování kapitálu podpořeného příslušným orgánem dohledu by měl příjemce podpory uvést a, bude-li to možné, provést veškerá opatření vedoucí k navýšení kapitálu, která lze uskutečnit, aniž by došlo k ohrožení životaschopnosti. Tato opatření by měla zahrnovat zejména:
- a) emise práv;
 - b) dobrovolnou konverzi nástrojů podřízeného dluhu na vlastní kapitál na základě pobídky spojené s rizikem;
 - c) „revize řízení závazků“, které by měly v zásadě generovat 100 % kapitálu, pokud nedostatek kapitálu nelze překonat v plném rozsahu, a proto je nezbytná státní podpora;
 - d) prodej aktiv a portfolií, který vynese kapitál;
 - e) sekuritizace portfolií, s cílem vytvořit kapitál z činností, které nejsou hlavním předmětem podnikání;
 - f) zadržení výnosů;
 - g) další opatření ke snížení kapitálových potřeb.
36. Budou-li v plánu navýšení kapitálu uvedena opatření, která nelze realizovat do šesti měsíců od předložení uvedeného plánu, Komise se poradí s příslušným orgánem dohledu, aby posoudila, zda má navržená opatření vzít úvahu coby opatření k navyšování kapitálu.
37. Manažeři bank by měli mít pobídky k tomu, aby provedli rozsáhlou restrukturalizaci v příznivých dobách, a tím minimalizovali potřebu využívat podpory státu. Pokud se tedy dalo rozumně vyhnout státní podpoře cestou vhodných a včasných kroků hospodářského vedení, měl by každý subjekt, který se spoléhá na státní podporu při restrukturalizaci nebo řádné likvidaci, obvykle nahradit generálního ředitele banky, případně také další členy správní rady.
38. Ze stejných důvodů by měly tyto subjekty uplatňovat přísnou politiku odměňování vedoucích pracovníků. Vyžaduje si to stanovit maximální výši odměn vedoucích pracovníků v kombinaci s pobídkami, což zajistí, že banka provede svůj plán restrukturalizace v zájmu udržitelných a dlouhodobých podnikových cílů. Proto by každá banka, která obdrží státní podporu ve formě opatření na podporu rekapitalizace nebo opatření na záchranu znehodnocených aktiv, měla vhodně omezit celkové odměny pro všechny členy personálu, včetně členů představenstva a vyšších vedoucích pracovníků. Toto omezení celkové odměny by mělo zahrnovat všechny možné pevné a pohyblivé složky a důchody, a mělo by být v souladu s články 93 a 94 směrnice EU o kapitálových požadavcích (CRD IV) ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

Celková odměna každé takové osoby proto nesmí být vyšší než 15 násobek průměrné mzdy v členském státě, kde je příjemce podpory registrován⁽¹⁵⁾ nebo desetinásobek průměrné mzdy zaměstnanců banky, která je příjemcem podpory.

Omezení odměn musí platit až do skončení období restrukturalizace nebo dokud banka nevrátí státní podporu, podle toho, co nastane dříve.

39. Každá banka, která obdrží státní podporu ve formě rekapitalizace nebo opatření na záchranu znehodnocených aktiv, by v zásadě neměla vyplácet odstupné nad rámec toho, co vyžaduje právní úprava nebo smlouva.

3.1.2 Sdílení nákladů akcionáři a podřízenými věřiteli

40. Státní podpora může vytvářet morální hazard a narušovat tržní disciplínu. V zájmu snížení morálního hazardu by podpora měla být poskytována pouze za podmínek zahrnujících přiměřené sdílení nákladů ze strany stávajících investorů.
41. Přiměřené sdílení nákladů obvykle znamená, že napřed jsou ztráty absorbovány do vlastního kapitálu a poté se předpokládají příspěvky držitelů hybridního kapitálu a držitelů podřízeného dluhu. Držitelé hybridního kapitálu a podřízeného dluhu se musí co nejvíce podílet na snížení nedostatku kapitálu. Jejich spoluúčasť může mít buď podobu konverze nástrojů zahrnovaných do vedlejšího kapitálu tier 1⁽¹⁶⁾ nebo úplného odpisu jejich jistiny. V každém případě se musí v co největší míře zákonným způsobem zabránit odlivu hotovosti od příjemce podpory směrem k držitelům takových cenných papírů.
42. Komise nebude požadovat příspěvek od držitelů přednostních dluhů (zejména z pojištěných vkladů, nepojištěných vkladů, dluhopisů a všech ostatních přednostních dluhů) jakožto povinnou složku sdílení nákladů podle pravidel státní podpory, a to ani konverzí těchto nástrojů na kapitál ani jejich odepsáním.
43. Pokud kvóta vlastního kapitálu banky, která má zjištěný nedostatek kapitálu, zůstává nad regulačním minimem EU, měla by tato banka být schopna sama obnovit kapitálovou pozici, zvláště s pomocí opatření na navýšení kapitálu, jak je uvedeno v bodě 35. Pokud neexistují žádné jiné možnosti jak překonat nedostatek kapitálu, (včetně jiného opatření orgánu dohledu, jako jsou opatření včasného zásahu, nebo jiného nápravného opatření potvrzeného příslušným orgánem dohledu nebo orgánem příslušným k řešení), musí být podřízený dluh přeměněn na vlastní kapitál a zásadně až poté lze poskytnout státní podporu.
44. V případech, kdy banka již nesplňuje minimální regulatorní kapitálové požadavky, musí se podřízený dluh přeměnit nebo odepsat zásadně před poskytnutím státní podpory. Státní podpora nesmí být poskytnuta dříve, dokud se na vyrovnání ztrát nepoužil v plné výši vlastní kapitál, hybridní kapitál a podřízený dluh.
45. Výjimku z požadavků uvedených v bodech 43 a 44 lze přiznat, pokud by realizace takových opatření ohrozila finanční stabilitu nebo by vedla k nepřiměřeným výsledkům. Tato výjimka by se mohla týkat případů, kdy je výše podpory, jež má být poskytnuta, nízká ve srovnání s rizikově váženými aktivy banky a kdy byl nedostatek kapitálu výrazně snížen zejména cestou opatření na navýšení kapitálu, jak se uvádí v bodě 35. Nepřiměřené výsledky nebo ohrožení finanční stability lze řešit též opětovným zvážením posoupnosti opatření zaměřených na řešení nedostatku kapitálu.
46. V souvislosti s prováděním bodů 43 a 44 by měla být dodržena zásada „žádný věřitel nesmí být v nevhodnějším postavení“⁽¹⁷⁾. Podřízení věřitelé by tak v ekonomickém vyjádření neměli dostat méně, než kolik by byla hodnota jejich nástroje, kdyby nebyla poskytnuta státní podpora.

⁽¹⁵⁾ Dle údajů o průměrné roční mzdě, jež zveřejňuje OECD na svých internetových stránkách, ve stálých cenách za poslední dostupný rok, <http://stats.oecd.org/Index.aspx>

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Toho lze dosáhnout například zřízením holdingové společnosti. Vlastnictví banky by bylo evidováno na straně aktiv holdingové společnosti, zatímco vlastní kapitál, hybridní kapitál a podřízený dluh, které měla banka před státní podporou, tvoří stranu pasiv holdingové společnosti se stejnou předností, jakou měly v bance před intervencí státu.

3.1.3 Zabránit odlivu prostředků před rozhodnutím o restrukturalizaci

47. Aby byla podpora omezena na nezbytné minimum, musí se co nejdříve zabránit odlivu prostředků. Proto má Komise za to, že od okamžiku, kdy jsou nebo by bance měly být známy kapitálové potřeby, měla by banka přijmout veškerá nezbytná opatření na udržení svých finančních prostředků. Zvláště instituce, které zjistily nebo měly zjistit kapitálové potřeby, od tohoto okamžiku:
- a) nesmí vyplácet dividendy z akcií nebo proplácet kupóny na hybridní kapitálové nástroje (nebo jiné nástroje, u nichž je výplata kuponů ponechána na volném uvážení);
 - b) nesmí odkoupit žádnou vlastní akcii nebo nakupovat nástroje hybridního kapitálu po dobu trvání restrukturalizace bez předchozího schválení Komisí a
 - c) nesmí zpětně odkupovat nástroje hybridního kapitálu, leda by takové opatření, případně v kombinaci s dalšími, umožňovalo instituci, aby plně absorbovala nedostatek kapitálu, a cena by se pohybovala dostatečně blízko aktuální tržní úrovni⁽¹⁸⁾, nebyla by však vyšší než 10 % nad tržní cenu; každý zpětný odkup podléhá předchozímu schválení Komisí;
 - d) nesmí provádět žádné transakce při správě kapitálu bez předchozího schválení Komise;
 - e) nesmí provádět agresivní obchodní praktiky a
 - f) nesmí nabývat účasti v žádném podniku, ať jde o převod aktiv nebo podílů. Tento požadavek se netýká: i) akvizic, k nimž dochází v běžné bankovní praxi při vyřizování stávajících nároků vůči nezdravým podnikům; a ii) nabývání účasti v podnicích s podmínkou, že uhrazená kupní cena je nižší než 0,01 % poslední dostupné bilanční sumy dané instituce v daném okamžiku a že souhrn kupních cen uhrazených za takové akvizice od daného okamžiku do konce období restrukturalizace bude nižší než 0,025 % její poslední bilanční sumy v daném okamžiku; iii) akvizice podniku se souhlasem Komise, jestliže je to za výjimečných okolností nezbytné pro obnovení finanční stability nebo pro zajištění účinné hospodářské soutěže;
 - g) musí se zdržet reklamy uvádějící státní podporu a agresivních obchodních strategií, k nimž by bez podpory členského státu nedocházelo.

48. Protože je třeba zajistit, aby byla podpora omezena na nezbytné minimum, pokud banka podnikne kroky, které nejsou v souladu s požadavky uvedenými v bodě 47 v okamžiku, kdy její potřeba dodatečného kapitálu měla být dobře vedenému podniku zřejmá, Komise za účelem stanovení požadovaných opatření k omezení narušení hospodářské soutěže připočítá částku odpovídající odlivu finančních prostředků k výši podpory.

3.1.4 Pokrytí zbytkového nedostatku kapitálu podporou na restrukturalizaci

49. Pokud po provedení opatření na navýšení kapitálu a opatření týkajících se sdílení nákladů zůstane nadále nedostatek kapitálu, lze jej v zásadě pokrýt ze státní rekapitalizace, opatřeními na záchranu znehodnocených aktiv nebo jejich kombinací. Aby byla tato podpora slučitelná, musí být Komisi předložen plán restrukturalizace, který musí být v souladu s příslušnými oddíly sdělení ke krizi.

3.2 Podpora na záchranu ve formě rekapitalizace a opatření na záchranu znehodnocených aktiv

50. Jakmile Komise začne uplatňovat zásady stanovené v tomto sdělení, členský stát musí Komisi oznámit plán restrukturalizace a získat schválení státní podpory, ještě než přijme opatření v oblasti rekapitalizace nebo opatření na záchranu aktiv. Tato opatření, která má členský stát poskytnout dočasně jako podporu na záchranu, však může Komise výjimečně povolit ještě před schválením plánu restrukturalizace, pokud jsou tato opatření nutná k zachování finanční stability. Bude-li se členský stát dovolávat

⁽¹⁸⁾ Jestliže například dojde k zpětnému odkupu za slevu nejméně 10 procentuálních bodů z nominální hodnoty tržní ceny (nebo, v případě neexistence trhu, ukazatele tržní ceny) za účelem vytvoření zisku, nebo pokud je zpětný odkup součástí směny, po níž úvěrová instituce získá kapitál vyšší kvality, který nedostatek sníží.

tohoto ustanovení o finanční stabilitě, Komise bude požadovat předběžnou analýzu od příslušného orgánu dohledu, která potvrdí existenci aktuálního (nikoli výhledového) nedostatku kapitálu, v důsledku kterého by orgán dohledu byl nucen okamžitě odejmout dané instituci bankovní licenci, pokud by taková opatření nebyla přijata. Tato analýza bude muset kromě toho prokázat, že mimořádnému riziku pro finanční stabilitu se nelze v dostatečně krátké době vyhnout s pomocí soukromého kapitálu nebo s pomocí jiného méně narušujícího dočasného opatření, jako je státní záruka.

51. Jakékoli opatření na záchranu spadající pod bod 50 musí být oznámeno Komisi. Aby takové opatření Komise dočasně schválila, musí být v souladu s pravidly pro odměňování a sdílení nákladů stanovenými ve sdělení o rekapitalizaci, sdělení o prodloužení z roku 2011 a případně sdělení o znehodnocených aktivech.
52. Podpora na záchranu ve formě rekapitalizace a opatření na záchranu znehodnocených aktiv navíc nesmí bránit splnění požadavků tohoto sdělení na sdílení nákladů. Z toho vyplývá, že buď se musí v rámci podpory na záchranu provést požadovaná opatření na sdílení nákladů, nebo se musí rekapitalizace či opatření na záchranu znehodnocených aktiv koncipovat tak, aby bylo možné provést opatření na sdílení nákladů *ex post*. Takové následné provedení lze uskutečnit například rekapitalizací vlastního kapitálu v podobě, která je nadřazená stávajícímu kapitálu a podřízeným dluhovým nástrojům a přitom je v souladu s příslušnými předpisovým rámcem a rámcem dohledu.
53. Po schválení podpory na záchranu musí členský stát předložit plán restrukturalizace v souladu se sdělením o restrukturalizaci do dvou měsíců od rozhodnutí o dočasném schválení podpory. Plán restrukturalizace se bude posuzovat na základě sdělení o restrukturalizaci, přičemž se zohlední zásady sdílení nákladů popsané v tomto sdělení.

3.3 Systémy pro rekapitalizaci a restrukturalizaci malých institucí

54. Podpora pro malé banky ovlivňuje hospodářskou soutěž méně než podpora poskytnutá větším bankám. Z tohoto důvodu a za účelem zajištění přiměřeného administrativního vyřizování je vhodné stanovit jednodušší postup týkající se malých bank a současně zajistit, aby se narušení hospodářské soutěže omezilo na nejmenší možnou míru. Komise proto schválí režimy podpory pro rekapitalizaci a restrukturalizaci malých institucí, pokud je v těchto režimech stanovena jasná působnost a pokud jsou omezeny na období šesti měsíců s podmínkou, že dodrží zásady stanovené ve sděleních ke krizi, zejména pokud jde o požadavky na sdílení nákladů uvedené v tomto sdělení. Používání takového režimu podpory musí být navíc omezeno na banky s bilanční sumou nepřevyšující 100 milionů EUR. Bilanční suma bank, které obdržely podporu v rámci daného režimu, nesmí překročit 1,5 % celkových aktiv v držení bank na domácím trhu dotyčného členského státu.
55. Komise vyhodnotí všechny takové režimy podpory, aby ověřila, zda dosahují svých cílů a jsou správně prováděny. Za tímto účelem musí členský stát předložit zprávu o uplatňování daného režimu každých šest měsíců po jeho schválení.

4. ZÁRUKY A PODPORA LIKVIDITY MIMO RÁMEC ZAJIŠTĚNÍ LIKVIDITY CENTRÁLNÍ BANKY

56. Podpora v oblasti likvidity a záruk za závazky dočasně stabilizuje stranu pasiv v rozvaze banky. Proto na rozdíl od rekapitalizace nebo opatření na záchranu znehodnocených aktiv, kterým v zásadě musí předcházet oznámení plánu restrukturalizace ze strany dotčeného členského státu a schválení Komisí, může Komise souhlasit s tím, aby členské státy oznámily podporu v oblasti záruk a likvidity, která má být poskytnuta po dočasném schválení, jako podporu na záchranu před schválením plánu restrukturalizace.
57. Záruky a podpora likvidity mohou být oznámeny Komisi individuálně; Komise může kromě toho povolit též režimy podpory v oblasti likvidity na období maximálně šesti měsíců.
58. Tyto režimy musí být omezeny jen na banky, které nemají nedostatek kapitálu. Pokud má banka s nedostatkem kapitálu naléhavou potřebu likvidity, vyžaduje se individuální oznámení Komisi⁽¹⁹⁾. Za takových okolností použije Komise postup stanovený v bodech 32 až 34 obdobně, včetně požadavku na plán restrukturalizace nebo plán likvidace, pokud není podpora splacena do dvou měsíců.

⁽¹⁹⁾ Banky, které již obdržely schválenou podporu na záchranu v den, kdy toto sdělení vstoupí v platnost, ale ještě nezískaly konečné schválení podpory na restrukturalizaci, mohou obdržet podporu v rámci režimu likvidity bez individuálního oznámení.

59. Záruky a podporu likvidity Komise schválí, jen pokud splní tyto požadavky:

- a) záruky lze poskytnout pouze za nové emise přednostních dluhopisů úvěrových institucí (podřízený dluh je vyloučen);
- b) záruky lze poskytnout pouze za dluhové nástroje se splatností od tří měsíců do pěti let (nebo maximálně sedmi let v případě krytých dluhopisů). S výjimkou řádně odůvodněných případů nesmí být záruky se splatností delší než tři roky vyšší než je jedna třetina nesplacených záruk poskytnutých jednotlivé bance;
- c) minimální úroveň plnění za státní záruky musí být v souladu se vzorcem uvedeným ve sdělení o prodloužení z roku 2011;
- d) plán restrukturalizace musí Komisi předložit do dvou měsíců každá úvěrová instituce, která poskytla záruky za nové závazky nebo za obnovené závazky, u nichž v době poskytnutí nové záruky celkový objem nesplacených zaručených závazků (včetně záruk poskytnuté před datem uvedeného rozhodnutí) přesahoval jak 5 % celkových závazků, tak celkovou částku 500 milionů EUR;
- e) každá úvěrová instituce, kvůli níž se uplatní záruka, musí předložit individuální plán restrukturalizace nebo plán likvidace do dvou měsíců od data, kdy byla záruka uplatněna;
- f) příjemci záruk a podpory likvidity nesmí v reklamě uvádět podporu státu a nesmí v praxi používat agresivní komerční strategie, k nimž by bez podpory členského státu nedošlo.

60. U záruk a režimů na podporu likvidity musí být splněna tato dodatečná kritéria:

- a) režim podpory musí být omezen na banky bez nedostatku kapitálu, což osvědčí příslušný orgán dohledu v souladu s bodem 28;
- b) záruky se splatností delší než tři roky nesmí být vyšší než je jedna třetina všech záruk poskytnutých jednotlivé bance;
- c) členské státy musí informovat Komisi každé tři měsíce o: i) fungování režimu, ii) emisích zaručených dluhopisů a iii) skutečně účtovaných poplatcích;
- d) členské státy musí své zprávy o fungování režimu doplnit o dostupné aktualizované informace o nákladech na srovnatelné emise nezaručených dluhopisů (povaha, objem, rating, měna).

61. Ve výjimečných případech mohou být rovněž schváleny záruky za expozici Evropské investiční banky vůči bankám za účelem obnovení úvěrových toků do reálné ekonomiky v zemích s velmi problémovými podmínkami pro poskytování půjček ve srovnání s průměrem v Unii. Při posuzování těchto opatření Komise zejména prozkoumá, zda nepředstavují nepatřičnou výhodu, která by například mohla sloužit k rozvoji dalších obchodních činností těchto bank. Tyto záruky se mohou vztahovat pouze na období sedmi let. Pokud je Komise schválí, není s těmito zárukami spojena povinnost banky předložit plán restrukturalizace.

5. ZAJIŠŤOVÁNÍ LIKVIDITY ZE STRANY CENTRÁLNÍCH BANK A INTERVENCE SYSTÉMŮ POJIŠTĚNÍ VKLADŮ A FONDY PRO ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

62. Běžné činnosti centrálních bank týkající se měnové politiky, jako jsou například operace na volném trhu a stálé facility, nespádají do působnosti pravidel státní podpory. Specifická podpora určená konkrétní úvěrové instituci (obvykle označovaná jako „nouzová pomoc v oblasti likvidity“) může představovat podporu, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky ⁽²⁰⁾:

⁽²⁰⁾ V těchto případech budou opatření následně posuzována v rámci plánu restrukturalizace.

- a) úvěrová instituce je v okamžiku poskytnutí likvidních prostředků dočasně nelikvidní, ale solventní, k čemuž došlo za výjimečných okolností, a toto zajištění likvidity není součástí většího balíčku podpory;
 - b) tato facilitata je zcela kryta zajištěním, přičemž hodnota zajištění se vhodně sníží (tzv. haircuts) v závislosti na jeho kvalitě a tržní hodnotě;
 - c) centrální banka účtuje příjemci sankční úroky;
 - d) opatření je přijato z vlastní iniciativy centrální banky a zejména není podpořeno protizárukou státu.
63. Intervence fondů pojištění vkladů na odškodnění vkladatelů v souladu s povinnostmi členských států podle směrnice 94/19/ES o systémech pojištění vkladů⁽²¹⁾ nepředstavují státní podporu⁽²²⁾. Státní podporu však může představovat použití takových nebo podobných prostředků na pomoc restrukturalizaci úvěrových institucí. Přestože dotyčné finanční prostředky mohou pocházet ze soukromého sektoru, mohou představovat podporu do té míry, do jaké spadají pod kontrolu státu, a rozhodnutí o použití finančních prostředků jsou přičitatelné státu⁽²³⁾. Komise posoudí slučitelnost státní podpory ve formě takové intervence podle tohoto sdělení.
64. Státní podpora ve formě intervencí fondu pro řešení problémů bude posuzována podle tohoto sdělení, aby bylo možné posoudit jejich slučitelnost s vnitřním trhem.

6. ZVLÁŠTNÍ ASPEKTY TÝKAJÍCÍ SE PODPORY NA LIKVIDACI

6.1 Obecné zásady

65. Členské státy by měly podporovat odchod neživotoschopných aktérů z trhu a umožnit, aby k opouštění trhu docházelo řádným způsobem tak, aby byla zachována finanční stabilita. O řádné likvidaci úvěrové instituce v obtížích by se mělo uvažovat vždy, když instituce nedokáže věrohodně obnovit svou dlouhodobou životoschopnost.
66. Komise si uvědomuje, že vzhledem ke zvláštnostem úvěrových institucí a při neexistenci mechanismů umožňujících řešení problémů úvěrových institucí bez ohrožení finanční stability není vždy prakticky možné přistoupit k likvidaci úvěrové instituce v řádném konkurzním řízení. Z tohoto důvodu lze státní opatření na podporu likvidace krachujících úvěrových institucí považovat za slučitelnou podporu, s výhradou splnění požadavku stanoveného v bodě 44.
67. Cílem řádné likvidace musí být ukončení činnosti nezdravé úvěrové instituce během omezeného časového období. Tento cíl znamená, že nelze poskytovat žádné služby třetím stranám. Nebrání to však realizaci stávajících obchodních činností, jestliže to sníží náklady na likvidaci. Cílem likvidace musí být, aby bylo prodáno co nejvíce částí podnikání nebo aktiv v rámci výběrového řízení. Řádné likvidační řízení vyžaduje, aby výnosy z prodeje aktiv přispívaly na náklady likvidace.
68. Členské státy si mohou zvolit řadu nástrojů pro organizaci likvidace nezdravých úvěrových institucí. Jakákoliv opatření státní podpory realizovaná na podporu likvidace musí být v souladu se zásadami uvedenými v bodech 69 až 82.

6.2 Podmínky pro schválení podpory na likvidaci

69. Členské státy musí předložit plán pro provedení řádné likvidace úvěrové instituce.
70. Komise posoudí slučitelnost opatření podpory, která mají být provedena za účelem řešení problémů úvěrových institucí, podle stejných zásad *mutatis mutandis*, jak je uvedeno v oddílech 2, 3 a 4 sdělení o restrukturalizaci v souvislosti s podporou na restrukturalizaci.

⁽²¹⁾ Směrnice Rady a Evropského parlamentu 94/19/ES o systémech pojištění vkladů (Úř. věst. L 135, 31.5.1994, s. 5).

⁽²²⁾ Viz obdobně rozsudek Soudu prvního stupně ve věci T-351/02, *Deutsche Bahn v. Komise*, Sb. rozh. [2006] II-1047 a rozsudek Soudního dvora ve věci C-460/07 Puffer Sb. rozh. [2009] I-3251, bod 70.

⁽²³⁾ Viz Danish winding up scheme (Úř. věst. C 312, 17.11.2010, s. 5).

71. Ze zvláštní povahy řádné likvidace plynou následující úvahy uvedené v bodech 72 až 78.

6.2.1 Omezení nákladů na likvidaci

72. Členské státy by měly prokázat, že podpora umožňuje účinnou likvidaci úvěrové instituce řádným způsobem, současně omezit výši podpory na minimum nezbytné k jejímu udržení během likvidace z hlediska sledovaného cíle a dodržet přitom požadavky sdílení nákladů stanovené v tomto sdělení.

6.2.2 Omezení narušení hospodářské soutěže

73. Aby se zamezilo nepatřičným narušením hospodářské soutěže, měla by být fáze ukončování činnosti omezena na dobu nezbytně nutnou pro provedení řádné likvidace.

74. Pokud úvěrová instituce, která dostala podporu, pokračuje v činnosti, nesmí na trhu aktivně soutěžit ani vyvíjet žádné nové činnosti. Její provoz se musí v zásadě omezit na pokračování a dokončení činností prováděných pro stávající klienty. Každá nová činnost se stávajícími klienty se musí omezovat jen na změnu podmínek stávajících smluv a restrukturalizaci stávajících úvěrů, a to za předpokladu, že tyto změny zvyšují čistou současnou hodnotu příslušných aktiv.

75. Cenová politika úvěrové instituce, která má být likvidována, musí být zaměřena na to, aby vybízela klienty k hledání atraktivnějších alternativ.

76. Pokud je nezbytná bankovní licence, např. pro okleštěnou banku nebo pro dočasnou instituci vytvořenou pouze za účelem řádné likvidace úvěrové instituce („překlenovací banka“), měla by být omezena jen na činnosti, které jsou zcela nezbytné pro likvidaci. Příslušný orgán dohledu by měl bankovní licenci odebrat co nejdříve.

6.2.3 Sdílení nákladů

77. V kontextu řádné likvidace je třeba dbát na to, aby se co nejvíce omezil morální hazard, zejména tím, že bude zabráněno poskytnutí další podpory ve prospěch akcionářů a držitelů podřízených dluhopisů. Z toho důvodu se nároky akcionářů a držitelů podřízených dluhopisů nesmí převádět do žádné pokračující hospodářské činnosti.

78. Oddíly 3.1.2 a 3.1.3 musí být dodrženy obdobně.

6.3 Prodej úvěrové instituce v průběhu řádného likvidačního řízení

79. Prodej úvěrové instituce během řádného likvidačního řízení může zahrnovat státní podporu kupujícímu, pokud není prodej organizován formou otevřeného a bezpodmínečného nabídkového tendru a aktiva jsou prodána účastníkovi řízení, který nabídl nejvyšší cenu. Toto veřejné nabídkové řízení by mělo, pokud je to možné, umožnit prodej částí instituce různým uchazečům.

80. Zejména při určování toho, zda se jedná o podporu kupujícímu úvěrové instituce nebo jejích částí, Komise přezkoumá, zda:

- a) proces prodeje je otevřený, bezpodmínečný a nediskriminační;
- b) prodej probíhá za tržních podmínek;
- c) úvěrová instituce nebo vláda, v závislosti na zvolené struktuře, stanovila co nejvyšší prodejní cenu dotčených aktiv a pasiv.

81. Pokud Komise shledá, že kupujícímu byla poskytnuta podpora, Komise zvlášť posoudí slučitelnost této podpory.

82. Pokud je podpora poskytnuta na hospodářskou činnost, která má být prodána (nikoli kupujícímu této činnosti), slučitelnost takové podpory bude posouzena individuálně s přihlédnutím k tomuto sdělení. Pokud proces likvidace zahrnuje prodej hospodářského subjektu s významným podílem na trhu, bude Komise posuzovat potřebu opatření k omezení narušení hospodářské soutěže, jež způsobí podpora, vůči danému hospodářskému subjektu a prověří životaschopnost tohoto subjektu vyplývající z prodeje. Při posuzování životaschopnosti Komise řádně zohlední velikost a sílu kupujícího v poměru k velikosti a síle nabývaného podniku.

6.4 Podmínky pro schválení režimů řádné likvidace

83. Realizace režimů pro řešení úvěrových institucí v potížích může zahrnovat možnost poskytnutí podpory, aby se zajistila řádná likvidace úvěrových institucí v obtížích a zároveň omezily nepříznivé dopady na dané odvětví a hospodářství jako celek.
84. Komise se domnívá, že lze schválit režimy podpory na likvidaci menších úvěrových institucí⁽²⁴⁾, pokud jsou dobře navrženy tak, aby zajistily soulad s požadavky na sdílení nákladů ze strany akcionářů a držitelů podřízených dluhopisů uvedenými v bodě 44 a aby se odstranil morální hazard a další obavy z narušení hospodářské soutěže.
85. Slučitelnost těchto režimů podpory bude posuzována z hlediska podmínek stanovených v oddíle 3. Při oznámení režimu podpory Komisi musí proto členské státy poskytnout podrobné informace o procesu a o podmínkách intervencí ve prospěch přijímajících institucí.
86. Vzhledem k tomu, že míra narušení hospodářské soutěže může být různá v závislosti na povaze instituce, která je příjemcem podpory, a její pozice na trhu, bude možná nezbytné individuální posouzení k zajištění toho, aby proces likvidace nevedl k neoprávněnému narušení hospodářské soutěže. Proto musí být za účelem schválení individuálně oznamována opatření podpory v rámci schváleného režimu ve prospěch úvěrových institucí s celkovými aktivy vyššími než 3 000 milionů EUR.

6.5 Sledování

87. Členské státy musí pravidelně, nejméně jednou ročně, podávat zprávy o průběhu režimu podpor povoleného podle oddílu 6.4. Tyto zprávy musí rovněž obsahovat informace o každé úvěrové instituci, která je likvidována podle oddílu 6.4.
88. Aby Komise mohla sledovat postup řádné likvidace a její dopad na hospodářskou soutěž, musí členské státy předkládat pravidelné zprávy (alespoň jednou ročně) o vývoji procesu likvidace každé banky v likvidaci a závěrečnou zprávu na konci procesu likvidace. V některých případech lze jmenovat dohlížejícího správce, správce prodeje nebo obě tyto osoby, aby byl zajištěn soulad s podmínkami a povinnostmi, na nichž je založeno schválení podpory.

7. DATUM POUŽITELNOSTI A DÉLKA TRVÁNÍ

89. Komise použije zásady stanovené v tomto sdělení od 1. srpna 2013.
90. Oznámení evidovaná Komisí před 1. srpnem 2013 budou posuzována z hlediska kritérií platných v době podání oznámení.
91. Komise přezkoumá slučitelnost s vnitřním trhem u každé podpory poskytnuté bez jejího schválení, a tudíž v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy, na základě tohoto sdělení, pokud bude část podpory nebo celá podpora poskytnuta po dni zveřejnění tohoto sdělení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
92. Ve všech ostatních případech bude posuzovat na základě sdělení ke krizi platných v okamžiku, kdy byla podpora poskytnuta.
93. Komise přezkoumá toto sdělení tak, jak bude považovat za vhodné, zvláště proto, aby zohlednila změny v tržních podmínkách nebo v regulačním prostředí, které mohou mít vliv na pravidla, která jsou v něm obsažena.
94. Sdělení o bankovníctví z roku 2008 se zrušuje s účinkem od 31. července 2013.
95. Bod 47 a příloha 5 sdělení o znehodnocených aktivech se zrušují.
96. Sdělení o restrukturalizaci se mění takto:

První věta v bodě 4 se nahrazuje touto větou: „Pokud finanční instituce obdržela státní podporu, členský stát by měl předložit plán restrukturalizace, aby byla potvrzena nebo obnovena dlouhodobá životaschopnost jednotlivých bank bez státní podpory.“

⁽²⁴⁾ Viz např. N 407/10, Danish winding-up scheme for banks (Úř. věst. C 312, 17.11.2010, s. 7).

Poznámka pod čarou č. 4 týkající se bodu 4 se zrušuje.

V odstavci 7 se třetí odrážka nahrazuje tímto: „Komise bude uplatňovat základní zásadu přiměřeného sdílení nákladů mezi členskými státy a bankami, které jsou příjemcem podpory, přičemž bude brát v potaz celkovou situaci finančního sektoru.“

Bod 8 se zrušuje.

První věta v poznámce pod čarou č. 1 týkající se bodu 21 se nahrazuje touto větou: „Viz oddíl 6 sdělení o bankovníctví z roku 2013“.

Bod 25 se nahrazuje tímto: „Každá odchylka od přiměřeného sdílení nákladů *ex ante*, k jejímuž udělení mohlo výjimečně dojít ještě před schválením plánu restrukturalizace z důvodů finanční stability, musí být kompenzována dalším příspěvkem v pozdější fázi restrukturalizace, například formou ustanovení o zpětném získání (tzv. claw-back clauses) a/nebo prostřednictvím rozsáhlejší restrukturalizace, jež bude zahrnovat dodatečná opatření omezující narušení hospodářské soutěže.“
